

DOSYA/GÖZLEM VE GÖRÜŞLER**BİR GÜNDELİK GAZETE HAYALI***Mustafa SÜTLAŞ**

Bu ülkede yaşayan; kendini demokrat ve muhalif sayan aydınların hepsinin ortak sesi ve kulağı olan bir günlük gazete hayali vardır. Doğrusu bu hayalin "Kuvve"si mevcuttur. "Kuvve"yi fiile geçirme çabaları ya da denemeleri ise hiç de az değildir. Sevgili Aziz Nesin'in en son girişimi belleklerdedir.

Bu hayal hep hayal olarak kalmakta bir türlü gerçekleşmemektedir. Çünkü bu hayali paylaşılanların iki büyük olumsuzlukları vardır. Bunların ilki; herkesin kendi düşüncelerine aynı zamanda inançla bağlanmasıdır. Bu düşünceyi "tabu"ya, düşünmeyi bir tür "ibadet"e, gelişmenin en önemli itici gücü olan "kuşku"yu da "hakaret" gibi algılamaya yönelttiği için nüansta bile farklı düşüncede olanların bir arada olmaları mümkün olamamaktadır.

İkincisi de yine aynı kişilerin demokrasi konusundaki düşünce, tutum ve davranışlarıdır. Bu noktadaki yanlış da genellikle demokrasiyi, çoğunluğun benimsediği düşüncenin diğerlerine egemenliği olarak anlamaktır. Oysa demokrasi her türlü düşüncenin ifade ve tartışılmasını, yani daha baştan kabulünü gerektiren bir ilişki düzlemidir. Bu ikisi aslında birbirine bağlantılı olgulardır ve bağlantılı bir şekilde değişmesi gereklidir.

Sonuçta bu iki olumsuzluk, aslında bir arada olmayı isteyenlerin bir arada olmak da dahil en azından aynı düzlemlerde, örneğin bir yayında buluşma noktasındaki hayallerini gerçek kılmalarının önündeki en büyük engelleri oluşturmaktadır. Diğer yandan bu hayali

Dr., (İTO Basınla İlişkiler Çalışma Grubu Üyesi ve Bizim Gazete Sağlık Tıp Sayfası hazırlayanı)

paylaşılanların hemen hepsi bu hayalin gerçekleşmesini artık yaşamsal bir gereksinim olarak tanımlamaktadırlar.

Çünkü bir yandan kamuoyuna yaygın olarak ulaşan yayın organları, özellikle de gazeteler; birkaçı dışında, işlev, görev ve kaygıları, varlık nedenlerine yani kamu ve toplum için ve ona yönelik değil; ama sahiplerinin konum, beklenti ve ilişkileriyle, salt onlar için yazan yazarlarının tercih, tutum ve davranışlarına yöneliktir. Aynı şeyi bir de tersten söylersek; mevcut medya organlarının sayfa ve yayınlarında yer alan haber ve yazılarda, toplumun önemli bir bölümü ve bu kesimlerin örgütleri, etkinlikleri, düşünce ve sorunları yer almamaktadır. Çoğunlukla bilinçli bir seçim sonucu bunlara yer verilmemektedir. Sonuçta bu toplumun önemli bir kesiminin, emekçi ve üretken bölümünün haber alma ve verme hakkını ihlal etmiş olmaktadır. Bu durum bir çok "okur-yazar"da çok önemli bir rahatsızlık nedenidir.

"Bizim Gazete" deneyimi

Ben kişisel olarak, bağlı olduğum örgütte kurumsal olarak yaklaşık yedi yıldır; böyle bir hayalin gerçekleştiği sınıra yakın bir yerlerde gezinip duruyorum. Bu gezinmenin bir tek nedeni var: birilerine bu hayalin gerçek olabileceğini yaşamda gösterebilmek.

Bilen biliyor; İstanbul Tabip Odası(İTO)'yla ülkemizin en büyük ve en eski gazeteci örgütü olan Türkiye Gazeteciler Cemiyeti(TGC) yaklaşık yedi yıldır bir işbirliğini ve ortak üretimi gerçekleştiriyor.

TGC bünyesinde; çok küçük bir kadroyla, gazeteciliğin ilke ve kurallarından ödün vermeksizin yayınlanan "Bizim Gazete"nin, gazetecilik alanında kamuya ulaşan bir yayın

organında nelerin ve nasıl yapılması ya da yapılmaması gerektiği konusunda somut ve sürekli bir nirengi noktası oluşturacak nitelikte bir yayıncılık etkinliği olduğu reddedilemeyecek bir gerçekliktir. Bu gazete giderek bir anlamda bir okul ve diğer yayınları da mesleki yönden denetleyen bir etkinlik haline gelebilme potansiyelini taşımaktadır. Bu nedenle gazetecilik alanındaki bir meslek örgütünün; tam da kendi işi olan böylesi bir etkinliği başlatıp sürdürmesi çok önemli ve anlamlıdır.

Bizim Gazete, sadece gazetecilerin değil; "gündelik bir gazete"nin insan yaşamında tıpkı bir ekmek kadar olmazsa olmaz yeri olduğunun bilincinde olan tüm aydınların sahip çıkması düşünülerek çıkarılmaktadır. Bir okur olarak gündelik yayına geçtiği ilk günden başlayarak, kendimce bu görevi yerine getirdim ve bu gazeteye sahip çıktım. Bu sahipleniş, çağdaş insanın örgütlü insan olduğu bilinciyle bir araya gelince bazı görevleri de tanımlamış oldu: Tek tek birey ve aydın olmanın ötesinde, en azından demokratik kitle ve meslek örgütlerinin, örgüt kimlikleriyle böyle bir yayına ve bu bağımsız sese sahip çıkmasının gerekliliği.

Yakın çevreme, ilişkide olduğum benzer diğer örgütlerden insanlara bu etkinliği, anlam ve önemini anlatmaya çalıştım. Bu tür bir örgütsel sahipleniş aynı zamanda bir örgütsel işbirliğini de gerektiriyordu. Aynı zamanda kendi alanımın meslek örgütünün yöneticisi olarak bu işbirliği konusunu kendi örgütüme ve Türkiye Gazeteciler Cemiyeti ve bu yayını çıkaranlara ilettim. İşbirliğinin somut biçimi birlikte bir "sağlık-tıp" sayfası hazırlayıp yayınlanmasını sağlamak olabilirdi.

Yaşamını örgütünden ayrı ve bağımsız kurgulayamayan bir insan, bir okur ve aydın olarak, kendi örgütümün bu görevi yerine getirmesi ve bu sahiplenmeye katılması için bana düşen görevleri yerine getirmeye çalıştım. Bu katılım bu gazete içinde bir sayfa hazırlanması düşüncesini gündeme getirdi. 1996 yılı Eylül'ünde başlayan bu etkinlik, önce birkaç kişinin katkısıyla başladı ve halen sürmektedir. Altı yılın tamamlandığı şu günlerde yine bu sayfa Bizim Gazete'nin her Perşembe günü yayınlanan nüshasında yer alıyor.

Bu sayfanın yukarıda tartıştığım hayali gerçekleştirilmesi açısından önemi var. Bir birlikteliğin bir ürüne dönüşebileceğini gösteriyor. İTO ve TGC ile onun yöneticileri dünyaya, ülkeye aynı yerden bakmazlar, farklı görüş ve düşüncelere sahiptirler. Bunun böyle olması da doğaldır. Ama bu farklılık ortak üretime engel değildir. Çünkü bir haber ve iletişim yayını mutlak bir politik birlikteliği gerektirmez. Orada uzlaşabilmek yeterlidir ve bu da belirli bir toplum kültürünü almış herkesin gerçekleştirebileceği bir şeydir. Bir özel meslek alanıyla ilgili olarak nelerin olup bittiğinin, bunlara ilişkin görüş ve düşüncelerle, tartışmaların, hem o mesleğin uygulayıcılarına hem de kamuoyuna gündelik bir yayın aracılığıyla ulaşmasının ve bunun karşılıklı bir işbirliği

biçiminde bir ortak etkinlikle gerçekleşmesinin kendi mesleki alanımdaki yararlarından öte çok büyük anlamları vardır.

Bizim Gazete'deki sağlık ve tıp alanında gerçekleştirilen bu küçük örneği büyütebilseydik, belki de yukarıda paylaştığım hayali gerçek kılacak medya o olabilirdi. Doğrusu başından beri bu yolda çaba da sarf ettik, bugün de aynı çabalarımızı sürdürüyoruz: Bu işbirliği ve ortak etkinlik başlarken bir süre sonra örneğin Mimar Mühendis Odaları Birliği'nin, Baro'nun, akademik kurumlar ve onların mesleki örgütlerinin ve giderek tüm meslek alanlarının Gazeteciler Cemiyeti'yle böyle bir işbirliğine ve ortak üretime dönüşüp Bizim Gazete'de somutlaşacağını düşünmüştük. Bugün bu olasılık gerçekleşme de hala bunun koşulları bulunmaktadır.

Gelişmiş bazı ülkelerde bizimkine benzer bazı küçük örnekler olduğu gibi; bizler de bu ülkede; toplumun birçok alanında örgütlenmiş geniş, kitleleri içinde barındıran başta meslek örgütleri ve sendikalar olmak üzere, gönüllülük temelinde yaşama müdahale etmeye çalışanların sesini tarafsız, objektif ve etkin bir şekilde kamuoyuna ulaştıracak bir yayıncılık etkinliğini var etmek zorundayız. Bunun hem TGC hem de bu yayında kendisini ve sesini duyurmak isteyenler için sorunlu olabileceğini öngördüğüm için onun yapılabirlik boyutunu gözlerinizin önüne sererek kendi hayalimizi nasıl gerçek kılacağımızı tartışmayı sürdürmek istiyorum.

Şimdi tartıştığım bu hayali daha doğrudan açık bir şekilde ifade edeyim: Bu ülkede her alan ve düzeyde örgütlenmenin anlam ve önemini bilenlerin örgütleriyle birlikte içinde yer alacak bir günlük gazete oluşturmayı hayal ediyorum. Bu örgütlerin içinde yakından bildiğim ve bazı ortak işler yaptığım TMMOB, Barolar var. İçinde örgütlendiğim TTB ve KESK var. Sağlık, eğitim, hukuk, basın, siyaset, çevre vb. her alanda oluşmuş her türlü örgüt var. Çalışan örgütleri olan sendikalar var.

Bu örgütlerin çatısı altında bilinçli olarak örgütlenmiş toplam insan sayısının yaklaşık yarım milyon olduğunu tahmin ediyorum. Bu büyük bir sayı. Bu sayının en az onda birinin yani ellibininin bir şekilde kendi örgütünde, çevresinde, ülkesinde ve dünyasında nelerin olup bittiğini merak ettiğini, bu merak nedeniyle her sabah işine giderken bakkalından ya da yolunun üzerindeki bir bayiden gazete aldığını düşünüyorum.

Daha da önemlisi bu elli bin kişinin yine en az onda birinin kendi bulunduğu yerde ve kendisinin dahil olduğu işlerle ilgili, kendisi gibi olanları bilgilendirmek için çaba sarf ettiğini, bunun için emek döktüğünü, bunlar arasından da yine en az onda birinin görüş, düşünce ve değerlendirmelerini düzenli olarak bir yerlere yazıp çizdiğini, anlattığını tahmin ediyorum. Eğer bu öngörülerim doğruysa; yaklaşık yarım milyonluk bir nüfusun ilgi duyacağı, en az elli bin kişinin okuyacağı, beş

